

Parlamentarna skupština
Bosne i Hercegovine

Parlament Federacije
Bosne i Hercegovine

Narodna skupština
Republike Srpske

Skupština Brčko distrikta
Bosne i Hercegovine

2

Bilten o evropskim integracijama parlamenta u Bosni i Hercegovini

decembar 2017. - februar 2018.

BiH dostavila odgovore na Upitnik Evropske komisije

Obraćanje Junckera na zajedničkoj sjednici oba doma PSBiH

Usvojena Strategija Evropske unije za Zapadni Balkan

Održan 10. sastanak Parlamentarnog foruma za evropske integracije BiH

Zajednička publikacija parlamenata u Bosni i Hercegovini o evropskim integracijama

Parlamentarna skupština
Bosne i Hercegovine
Trg BiH 1
71 000 Sarajevo
www.parlament.ba

Narodna skupština
Republike Srpske
Vuka Karadžića 2
78 000 Banja Luka
www.narodnaskupstinars.net

Parlament Federacije
Bosne i Hercegovine
Hamdije Kreševljakovića 3
71 000 Sarajevo
www.parlamentfbih.gov.ba

Skupština Brčko distrikta
Bosne i Hercegovine
Mladena Maglova 2
76 100 Brčko
www.skupstinabd.ba

Uređivački odbor:

Nevenka Savić
Parlamentarna skupština BiH
e-mail: nevenka.savic@parlament.ba

Lejla Tafro-Sefić
Parlamentarna skupština BiH
e-mail: lejla.tafro@parlament.ba

Elvira Habota
Parlament Federacije BiH
e-mail: elvira.habota@parlamentfbih.gov.ba

Tatjana Lazić
Parlament Federacije BiH
e-mail: tana_lazic@yahoo.com

Andrijana Marjanović
Narodna skupština Republike Srpske
e-mail: andrijana.marjanovic@narodnaskupstinars.net

Miroslav Filipović
Narodna skupština Republike Srpske
e-mail: miroslav.filipovic@narodnaskupstinars.net

Cvijeta Kovačević
Skupština Brčko distrikta BiH
e-mail: cvijetak@skupstinabd.ba

Lektorica:

Fatima Ribić

Design/DTP:

Željka Omeragić

Broj: 2

Godina izdanja: 2018.

Poštovana/i

Nakon što je polovinom decembra prošle godine štampan prvi, pred Vama je i drugi broj zajedničkog Biltena o evropskim integracijama parlamenata u Bosni i Hercegovini, koji donosi pregled najvažnijih događaja i aktivnosti bh. parlamenata u procesu evropskih integracija u posljednja tri mjeseca. Ovaj period (decembar 2017. godine - februar 2018. godine) obilježilo je više događaja značajnih za napredak BiH na putu evropskih integracija među kojima je najvažniji konačno uručivanje odgovora na Upitnik Evropskoj komisiji. Vjerujemo da će i ovo izdanje Biltena Parlamentarne skupštine BiH, Parlamenta Federacije BiH, Narodne skupštine Republike Srpske i Skupštine Brčko distrikta BiH omogućiti da na jednom mjestu dobijete pregled svih važnih događaja vezanih za evropske integracije i da će doprinijeti sveobuhvatnijem informisanju o ovom procesu.

Uređivački odbor

SADRŽAJ:

U obraćanju na zajedničkoj sjednici oba doma Parlamentarne skupštine BiH predsjednik Evropske komisije pozdravio uručenje odgovora na Upitnik	4
Na ceremoniji u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine Junckeru uručeni odgovori na Upitnik Evropske komisije	5
U Banjoj Luci održana ministarska konferencija "Zapadni Balkan i članstvo u EU"	6
Usvojena Strategija Evropske unije za Zapadni Balkan	7
Evropska perspektiva Zapadnog Balkana jedan od ključnih prioriteta bugarskog predsjedavanja EU	8
Učesnici 13. konferencije COSAP-a pozdravili prioritete bugarskog predsjedavanja Vijećem EU	9
Mehanizam koordinacije u procesu evropskih integracija	10
Svečanom ceremonijom okončan Twinning light projekat "Podrška administrativnim strukturama za poslove integracija u EU parlamenata u Bosni i Hercegovini"	11
Održan 10. sastanak Parlamentarnog foruma za evropske integracije BiH	12
Šesta godišnja konferencija sekretara radnih tijela parlamenata i skupština u Bosni i Hercegovini	12
Aktivnosti Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine	13
Aktivnosti Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine	14
Aktivnosti Narodne skupštine Republike Srpske	15
Aktivnosti Skupštine Brčko distrikta Bosne i Hercegovine	16
Najava događaja u vezi s EU u narednom tromjesečju	17
Leksikon termina EU	18

U obraćanju na zajedničkoj sjednici oba doma Parlamentarne skupštine BiH predsjednik Evropske komisije pozdravio uručenje odgovora na Upitnik

Na 2. zajedničkoj sjednici oba doma Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine održanoj 28. februara 2018. godine poslanicima i delegatima PSBiH obratio se predsjednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker. U Delegaciji Evropske unije osim Junckera bio je evropski komesar za politiku susjedstva i pregovore o proširenju Johannes Hahn. Uprkos najavama, dolazak Federice Mogherini, potpredsjednice Evropske komisije i visoke predstavnice Evropske unije za vanjsku politiku i sigurnost, nije bio moguć zbog vremenskih prilika.

Sjednici oba doma, kao gosti, prisustvovali su i članovi Predsjedništva BiH, članovi Vijeća ministara BiH, predstavnici zakonodavnih, izvršnih i sudskih institucija sa svih nivoa vlasti u BiH, predstavnici međunarodnih organizacija i institucija, predstavnici diplomatskog kora u BiH te predstavnici civilnog društva i medija.

U svom izlaganju predsjednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker pozdravio je činjenicu da su mu uručeni odgovori na Upitnik Evropske komisije. Istakao je da Evropska unija podržava izbor Bosne i Hercegovine da se pridruži EU, kao prirodan put zemlje koja je dio Evrope, evropske istorije i kulture. Zatim je govorio o Evropi, njenim vrijednostima i duhu. U tom kontekstu, pozdravio je činjenicu da će se 2019. godine u Bosni i Hercegovini održati Zimske olimpijske igre mladih (EYOF), čime će se, 24 godina nakon okončanja rata i 35 godina nakon održavanja 14. zimskih olimpijskih igara, u BiH vratiti olimpijski duh, koji je blizak evropskom. Za Evropu smatra da predstavlja ujedinjenje energije i talenta, mogućnost da se živi i radi zajedno, te zahtijeva da se gleda dalje od kulturnih ili jezičkih različitosti, da se nađe harmonična koegzistencija. Govoreći o evropskom putu BiH, Juncker je upozorio da je riječ o zahtjevnom i napornom putu, koji traži strpljenje i volju, a u slučaju Bosne i Hercegovine potrebno je premostiti razdore i razlike i osigurati da Bosna i Hercegovina govori jednim glasom. U fokusu zahtjevnih reformi

moraju biti potrebe građana za boljim i pravednijim uslovima života, za mogućnostima zapošljavanja, dobrog obrazovanja, zdravlja, pristupa novim tehnologijama, kao i potreba da žive u sigurnom okruženju. U nastavku, Juncker je poručio da "vladavina prava nije opcija nego obaveza u EU", te da će na putu ka EU, Bosna i Hercegovine morati da uspostavi punu vladavinu prava, zatim, da poštuje i provodi odluke sudova, iskorišteni organizovani kriminal i korupciju, kao i da riješi sve sporove sa susjedima, uključujući i teritorijalne.

Upozoravajući na to da je nacionalizam otrov i da je u suprotnosti s evropskim vrijednostima, Juncker je pozvao na stalnu borbu protiv netolerancije, rasizma i ksenofobije, kao i na odbranu prava drugih i drugačijih.

Na kraju, poručio je da upravljati zajednički znači tražiti kompromis, te da se ne može graditi budućnost ako građani nisu u središtu političkog djelovanja. Pozvao je političare u BiH da ujedine energiju i osnaže koordinaciju, jer otvorena demokratija ne postoji bez kompromisa i smisla za saradnju.

Predsjednik Evropske komisije razgovarao s članovima kolegija oba doma PSBiH

Predsjedavajuća Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Borjana Krišto, predsjedavajući Doma naroda PSBiH Ognjen Tadić i njihovi zamjenici Mladen Bosić, Šefik Džaferović, Safet Softić i Bariša Čolak razgovarali su 28. februara 2018. godine s predsjednikom Evropske komisije Jean-Claudeom Junckerom o nastavku procesa evropskih integracija naše zemlje. Tokom susreta, kome su prisustvovali i evropski komesar za politiku susjedstva i pregovore o proširenju Johannes Hahn i šef Delegacije i specijalni predstavnik EU u BiH Lars-Gunnar Wigemark, Juncker je uputio apel najvišim zvaničnicima PSBiH da se do maja ove godine pronađe kompromis u vezi s izmjenama Izbornog

zakona BiH. Juncker je ukazao i na činjenicu da nije profunkcionirao Parlamentarni odbor za stabilizaciju i pridruživanje između PSBiH i Evropskog parlamenta (POSP), te naglasio da je za oba parlamenta važno da se riješi to pitanje.

Izražavajući zadovoljstvo zbog posjete predsjednika Junckera i ocjenjujući da njegova posjeta i predavanje odgovora na Upitnik Evropske komisije predstavljaju ozbiljan iskorak naše zemlje na putu ka EU, članovi rukovodstva oba doma PSBiH naglasili su privrženost Bosne i Hercegovine principima i ciljevima EU, kao i odlučnost svih u BiH da naša zemlja postane dio EU.

Na ceremoniji u Predsjedništvu Bosne i Hercegovine Junckeru uručeni odgovori na Upitnik Evropske komisije

Predsjedavajući Predsjedništva Bosne i Hercegovine Dragan Čović i predsjedavajući Vijeća ministara BiH Denis Zvizdić na zvaničnoj ceremoniji u Sarajevu 28. februara 2018. godine uručili su predsjedniku Evropske komisije Jean-Claudeu Junckeru odgovore na Upitnik Evropske komisije za pripremu mišljenja o zahtjevu BiH za članstvo u Evropskoj uniji, što se prema njihovoj ocjeni, smatra važnim korakom u procesu približavanja BiH članstvu u Evropskoj uniji.

Da podsjetimo, Evropska komisija je dostavila Upitnik Bosni i Hercegovini 9. decembra 2016. godine. Upitnik Evropske komisije je analitički instrument politike proširenja EU koji Evropska komisija koristi kako bi ocijenila spremnost države koja je podnijela zahtjev za članstvo da stekne status kandidata i otvori pregovore o pristupanju sa EU. Upitnik je sadržavao detaljnu listu od 3 242 pitanja koja su svojom strukturom pratila strukturu kriterija za članstvo u EU, s ciljem da se kroz odgovore napravi sveobuhvatan uvid u politički, pravni, društveni, ekonomski i administrativni sistem Bosne i Hercegovine, te ocijeni njena kompatibilnost sa sistemom i vrijednostima koje egzistiraju u EU i državama članicama EU.

Prilikom predaje odgovora na Upitnik, Čović je naglasio da je odgovaranjem na Upitnik urađen ogroman posao za koji je bilo potrebno oko 14 mjeseci, ali uz uvažavanje uslova djelovanja u BiH jer je prvih nekoliko mjeseci utrošeno kako bi se uspostavilo funkcionisanje mehanizma koordinacije. Zahvalio se predsjedniku Evropske komisije i ostalim prijateljima BiH u Evropskoj uniji na podršci, te izrazio uvjerenje da BiH može dostići zemlje koje su sada ispred nje na putu ka EU. Izrazio je nadu da klima uoči parlamentarnih izbora neće zaustaviti, nego ubrzati aktivnosti za dobijanje kandidatskog statusa.

Predsjednik Evropske komisije u svom obraćanju je istakao da je ovo bio stres-test. Ipak, smatra da je suština važnija od datuma. On nije mogao precizirati datum kada će zemlja postati kandidat.

Odgovori sadrže ukupno 20 037 stranica materijala, uključujući 1 115 zakona i drugih akata koji su priloženi uz ove odgovore. Na usaglašavanju odgovora, u okviru uspostavljenog mehanizma koordinacije, radilo je više od 1 300 predstavnika institucija na različitim nivoima vlasti u BiH. Uz odgovore institucija u BiH prevedeno je i priloženo i 170 odgovora nevladinih organizacija, kao i 5 347 odgovora građana BiH, koji su imali mogućnost da direktno odgovaraju na 35 pitanja.

Nakon što analizira odgovore, Evropska komisija može dostaviti dodatna pitanja u svrhu pojašnjenja dostavljenih odgovora ili dobijanja informacija o novim spoznajama. Broj dodatnih pitanja zavisi od sadržaja odgovora na prvobitno dostavljena pitanja, nivoa detalja koji su bili sadržani u odgovorima, obimu nedostajućih informacija i sl. Nalazi do kojih Evropska komisija dođe prilikom analize odgovora i eventualnih dodatnih odgovora na pitanja iz Upitnika bit će sadržani u mišljenju o zahtjevu za članstvo čiji je ključni sadržaj preporuka Evropske komisije Vijeća EU o dodjeljivanju statusa kandidata državi koja je podnijela zahtjev za članstvo te otvaranju pregovora.

U Banjoj Luci održana ministarska konferencija “Zapadni Balkan i članstvo u EU” Čvrsto opredjeljenje za ubrzanje evropskog puta

Predstavnici parlamenata u BiH usaglasili su se tokom konferencije da će u procesu evropskih integracija najteži posao biti usklađivanje zakonodavstva kako bi se stvorio pravni okvir za borbu protiv kriminala i korupcije.

Bosna i Hercegovina bi 2025. godine mogla da postane članica Evropske unije, možda čak i prije, ali pod uslovom da do tada ispuni preostale uslove. To je na međunarodnoj ministarskoj konferenciji “Zapadni Balkan i članstvo u EU: Jača regionalna saradnja s ciljem bržeg procesa evropskih integracija”, koja je u organizaciji Ministarstva vanjskih poslova Bosne i Hercegovine održana 23. februara 2018. godine u Banjoj Luci, poručio član Evropskog parlamenta i izvijestilac za BiH Cristian Dan Preda. Konferenciji su prisustvovali: član Predsjedništva BiH Mladen Ivanić, ministar vanjskih poslova BiH Igor Crnadak, član Evropskog parlamenta i izvijestilac za BiH Cristian Dan Preda, ministar vanjskih poslova Mađarske Peter Szijarto, ministrica za evropske integracije Srbije Jadranka Joksimović, prvi zamjenik predsjedavajućeg Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Mladen Bosić, predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske Nedeljko Čubrilović, predsjednik Zajedničke komisije za evropske integracije Parlamentarne skupštine BiH Nikola Lovrinović, u svojstvu predsjednika Komisije za evropske integracije Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Edin Mušić, predsjednik Odbora za evropske integracije Narodne skupštine Republike Srpske Branislav Borenović, direktor Direkcije za evropske integracije BiH Edin Dilberović te ambasadori zemalja članica EU u BiH, ostale zvanice i gosti.

U uvodnom obraćanju na otvaranju konferencije Mladen Ivanić rekao je da BiH ima šansu da se pridruži EU i da od domaćih snaga zavisi koliko će zemlja uspjeti da ispuni obaveze na planu eurointegracija. On je dodao da je evropski put jedan od najvažnijih preduslova za stabilnost, mir i ekonomski razvoj BiH i regiona. Igor Crnadak naglasio je da BiH želi da ubrza evropski put, uz pomoć partnera u EU i regionu.

U okviru sesije o ulozi parlamenata u procesu evropskih integracija, Mladen Bosić je istakao da sve zemlje Zapadnog Balkana žele u EU, ali da se to ne događa željenom brzinom.

Nedeljko Čubrilović je naglasio da je Republika Srpska opredijeljena za što brži ulazak zemlje u EU, te da Strategija EU o proširenju pruža zemljama Zapadnog Balkana jasniju perspektivu, ali i ukazuje na brojne izazove i teškoće u integracionom procesu.

Edin Mušić je, također, pozdravio novu Strategiju EU za Balkan i rekao da će pristupanje EU zavisiti od same BiH, ali i Evrope. Branislav Borenović je rekao da je važno što su sve parlamentarne stranke formalno za evropske integracije i što je o tome postignut konsenzus.

Usvojena Strategija Evropske unije za Zapadni Balkan

Na prijedlog Evropske komisije, 6. februara 2018. godine Evropski parlament usvojio je Strategiju za Zapadni Balkan. Predsjednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker izjavio je prilikom predstavljanja dokumenta evropskim parlamentarima da "investiranje u stabilnost i prosperitet Zapadnog Balkana znači investiranje u sigurnost i budućnost Unije". Komesar za politiku susjedstva i pregovore o proširenju Johannes Hahn rekao je da je "Zapadni Balkan enklava okružena Evropskom unijom".

Strategijom je, de facto, potvrđena evropska budućnost regiona jer bi, kako se navodi, do 2025. godine Evropska unija mogla da ima veći broj članica, ali će brzina napredovanja na tom putu zavisiti od zasluga i konkretnih rezultata svake zemlje pojedinačno.

U Strategiji se navodi da će za Bosnu i Hercegovinu Komisija početi pripremu mišljenja o aplikaciji za članstvo nakon što dobije sveobuhvatne i potpune odgovore na Upitnik. Uz stalne napore i angažman, Bosna i Hercegovina bi mogla postati kandidatkinja za članstvo.

U Strategiji se ističe da perspektiva proširenja mora biti praćena stvarnim naporima i reformama u zemljama Zapadnog Balkana. Razmatrajući napredak svake pojedinačne zemlje aspirantice za članstvo, u Strategiji se navodi da su pregovori sa Crnom Gorom i Srbijom uveliko u toku te da bi one mogle biti potencijalno spremne za članstvo do 2025. godine. Napominje se da je za taj cilj potrebna jaka politička volja, provođenje održivih reformi i rješavanje sporova sa susjedima. Ovaj scenarij smatra se izuzetno ambicioznim jer, kako se ističe, pridruživanje EU je daleko više od tehničkog procesa. Pozivaju se sve zemlje Zapadnog Balkana da hitno udvostruče napore na provođenju reformi koje će omogućiti političku, privrednu i društvenu transformaciju. U Strategiji se, zatim, kaže da je Evropska komisija spremna da pripremi preporuke za otvaranje pregovora o pristupanju s Albanijom i Bivšom Jugoslovenskom Republikom Makedonijom, a na osnovu ispunjenih uslova. Dalje se navodi da bi uz trajne napore i angažiranje, Bosna i Hercegovina mogla postati kandidatkinja za pristupanje. Za Kosovo* se kaže da ima mogućnost napredovanja kroz provođenje Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju. Svakodnevni život na Zapadnom Balkanu trebalo bi postepeno približiti standardu života u EU, a građanima omogućiti da žive u prosperitetnim zemljama gdje je vladavina prava jaka, a korupcija iskorijenjena.

Dodaje se da je neophodno da zemlje Zapadnog Balkana provedu reforme u ključnim oblastima, kao što su vladavina prava, osnovna prava i upravljanje. Pravosuđe mora biti nezavisno i efikasno. Borba protiv korupcije i organiziranog kriminala mora dati stvarne rezultate, a funkcioniranje demokratskih institucija mora biti ojačano. Reforma javne uprave treba doprinijeti kvalitetu i odgovornosti, kao i depolitizaciji i transparentnosti državne službe. Strategijom se ukazuje na sindrom "zarobljenih država" zbog veza s organiziranim kriminalom i korupcijom na svim nivoima vlasti i uprave, kao i veliku isprepletenost javnih i privatnih interesa, što pojačava utisak nekažnjivosti i nejednakosti.

Ekonomске reforme moraju biti energično provedene i usmjerene na otklanjanje strukturnih slabosti, povećanje konkurentnosti privrede i sma-

njenje stope nezaposlenosti. U Strategiji se konstatira da su veliki dijelovi privreda u regionu nekonkurentni uz prevelik i neopravdan politički uticaj, kao i nedovoljno razvijen privatni sektor. I na kraju, ne manje bitno, navodi se da se sve države moraju posvetiti prevazilaženju tereta prošlosti, uz rješavanje otvorenih pitanja prije prijema u EU, a to se naročito odnosi na probleme u vezi s granicama.

Evropska unija najavljuje intenzivnije angažiranje u odnosu na Zapadni Balkan, fokusirajući se na oblasti od zajedničkog interesa kao što su: pravosuđe i unutrašnji poslovi, uključujući sigurnost i borbu protiv organiziranog kriminala, privreda i jedinstveno tržište, energetika, transport i digitalna politika, socijalna politika, obrazovanje, istraživanje i inovacije, kao i vanjski poslovi i odbrana. Evropska komisija predviđa pripremu akcionog plana za podršku transformaciji Zapadnog Balkana, kao prilog Strategiji. Saradnja u ovim oblastima bit će realizirana većim učestvom Zapadnog Balkana u neformalnim sastancima Vijeća i redovnim kontaktima na nivou ministara. Evropska komisija uključit će predstavnike zemalja Zapadnog Balkana u rad tehničkih odbora i radnih grupa Komisije. Nakon samita Zapadnog Balkana u Sofiji u maju 2018. godine, planira se nastavak komunikacije lidera EU s kolegama iz zemalja Zapadnog Balkana. Jačanje podrške vladavini prava ostvarivat će se procjenom stanja, izradom detaljnih akcionih planova i angažmanom savjetodavnih misija na cijelom Zapadnom Balkanu. Praćenje provođenja zakona, efikasnost pravosuđa i postizanje konkretnih rezultata u svim oblastima predstavljaju ciljeve ove inicijative.

Evropska unija angažirat će se u strateškoj i operativnoj saradnji sa zemljama Zapadnog Balkana u oblasti sigurnosti. U Strategiji se navodi da je za efikasno i djelotvorno rješavanje postojećih prijetnji vezanih za sigurnost i terorizam bitna saradnja relevantnih agencija. Neophodno je unaprijediti saradnju i u oblasti migracija i upravljanja granicama.

Podrška društveno-ekonomskom razvoju bit će obezbijedena nizom mjera koje doprinose ekonomskom upravljanju i strukturnim reformama za povećanje konkurentnosti. U sklopu investicionog okvira za Zapadni Balkan radit će se na povezivanju regiona sredstvima bilateralnih donatora i međunarodnih finansijskih institucija.

U pogledu energetske politike, u Strategiji se navodi da će se raditi na završetku regionalnog tržišta električne energije na Zapadnom Balkanu koje će biti integrirano u unutrašnje tržište električne energije u EU.

Evropska komisija namjerava pokrenuti digitalnu agendu za Zapadni Balkan, koja će uključiti plan za smanjenje troškova roaminga. EU će osigurati podršku za postavljanje širokopojasnog interneta u zemljama Zapadnog Balkana, te za daljnji razvoj digitalnog društva.

Evropska komisija nastavit će pružati podršku pomirenju i dobrosusjedskim odnosima u okviru oblasti obrazovanja, kulture, omladine i sporta.

Najavljuje se da će finansijska pretpriprava pomoć (IPA) biti uslovljena ostvarenim napretkom u provođenju fundamentalnih reformi i razvojem dobrosusjedskih odnosa.

*Oznaka ne dovodi u pitanje stavove o statusu i u skladu je s Rezolucijom Vijeća sigurnosti UN-a 1244/1999 i Mišljenjem Međunarodnog suda pravde o proglašenju nezavisnosti Kosova

Evropska perspektiva Zapadnog Balkana jedan od ključnih prioriteta bugarskog predsjedavanja EU

Početak januara Bugarska je prvi put preuzela rotirajuće šestomjesečno predsjedavanje Vijećem Evropske unije, deceniju nakon što je postala zemlja članica EU. Na ceremoniji organizovanoj u Sofiji tim povodom, predsjednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker rekao je da se bugarsko predsjedavanje EU događa u ključnom trenutku kada postoji niz inicijativa za određivanje budućnosti Unije. Istom prilikom, predsjednik Evropskog parlamenta Antonio Tajani istakao je da svi zajedno trebaju prevazići izazove i graditi Evropu spremnu za budućnost. Moto bugarskog predsjedavanja je "U jedinstvu je naša snaga", što je ujedno i moto na grbu Republike Bugarske. Bugarska ministrica zadužena za predsjedavanje Evropskom unijom Lilyana Pavlova izjavila je da će Bugarska tokom svog predsjedavanja organizovati blizu 460 sastanaka, susreta i kulturnih događaja.

Po ustaljenoj praksi, zemlja koja predsjedava Unijom definisala je nekoliko prioriteta koji će biti u fokusu šestomjesečnog predsjedavanja. Bugarska je izdvojila četiri glavna prioriteta, a to su: budućnost Evrope i mladi, ekonomski rast i socijalna kohezija; evropska perspektiva i povezanost Zapadnog Balkana; sigurnost i stabilnost te digitalna ekonomija. Prioritet koji nas najviše interesuje je evropska perspektiva Zapadnog Balkana i njegovo povezivanje. Visoki zvaničnici Unije i ovom prilikom su ponovili da mir, stabilnost i budućnost Evrope zavise od zemalja Zapadnog Balkana, te da evropski projekat neće biti potpun bez ovih zemalja. U Programu predsjedavanja se navodi: "Kada govorimo o ujedinjenoj Evropi, ne smijemo zaboraviti da je Zapadnom Balkanu potrebna jasna evropska perspektiva i povezanost među zemljama tog regiona, kao i sa zemljama članicama EU. Ambicija bugarskog predsjedavanja je postizanje jasnog akcionog plana sa svakom od tih zemalja, ne stvaranjem nerealnih očekivanja, već kroz konkretne korake". Dalje se navodi da je cilj povezivanje zemalja Zapadnog Balkana - digitalno, obrazovno, kao i u oblastima saobraćaja, energetike. Kao prvi korak ka tom cilju najavljen je samit EU - Zapadni Balkan u maju mjesecu u Sofiji. U tom pravcu ide i inicijativa bugarske komesarke za digitalno društvo Marije Gabriel koja će na samitu objaviti plan za postepeno ukidanje roaminga između EU i zemalja Zapadnog Balkana.

Osvrćući se na Zapadni Balkan kao jedan od glavnih prioriteta predsjedavanja, Donald Tusk, predsjednik Evropskog vijeća, rekao je sljedeće: "Istorija Balkana dramatičnija je i zanimljivija nego scenarij za "Igre prijestolja", čak i ako u njoj nema zmajeva. Svi bismo željeli da sadašnjost i budućnost Balkana manje podsjeća na dramatične scenarije. Stabilnost, sigurnost i prosperitet su ono što ljudi cijelog ovog regiona zaslužuju. I svrha Evropske unije je da im pomogne da taj scenarij postane stvarnost."

Osim toga, u programu predsjedavanja navodi se da su ekonomski rast i socijalna kohezija ključni za budućnost Evrope, da je važno da ekonomije članica nastave da rastu. Pored dobrih ekonomskih rezultata, kao što su otvaranje novih radnih mjesta, rast investicija i jačanje javnih finansija, najveći izazovi ostaju visoki nivoi zaduženosti i slabo povećanje plata. Dalje, Bugarska se zalaže da sve zemlje EU učestvuju u debati o reformi zone eura, bez obzira na to da li su u zoni ili ne.

U pogledu sigurnosti i migracione politike, bugarsko predsjedavanje ističe potrebu postizanja konsenzusa i poziva na zajedničke napore. Radit će se na dugoročnim i poštenim rješenjima u domenu politike azila, efikasnim politikama za povratak migranata i mjerama koje će tretirati izvor migracija. Ističe se da je evropskim građanima potrebna sigurnost, jer bez nje, evropske vrijednosti nemaju smisla. Zato će se dalje raditi na jačanju kontrole granica, razmjeni informacija i prevenciji.

Prioritet bugarskog predsjedavanja EU bit će i jedinstveno digitalno tržište, pristup inovacijama, uspostavljanje veze između obrazovanja i potreba tržišta rada. Elektronička komunikacija, obezbjeđenje prekograničnih usluga, posebno malim i srednjim preduzećima, zaštita autorskih prava i cyber sigurnost su samo neke od oblasti kojima će se posvetiti posebna pažnja. U fokusu svih aktivnosti bit će mladi, kojima treba dati mogućnost da se obrazuju i razvijaju. Ističe se da su IKT *conditio sine qua non* te da ih treba uvesti na sve nivoe obrazovnog sistema.

Poslije Bugarske, od 1. jula 2018. godine, predsjedavanje EU preuzima Austrija. Zatim će se do kraja decembra 2020. godine, po principu rotacije, smjenjivati Rumunija, Finska, Hrvatska i Njemačka.

Evropska perspektiva država Zapadnog Balkana u fokusu Interparlamentarne konferencije o zajedničkoj vanjskoj, sigurnosnoj i odbrambenoj politici EU

Na Interparlamentarnoj konferenciji o zajedničkoj vanjskoj, sigurnosnoj i odbrambenoj politici Evropske unije, koja je, u okviru parlamentarne dimenzije šestomjesečnog predsjedavanja Bugarske Vijećem EU, održana od 15. do 17. februara 2018. u Sofiji, najviše pažnje posvećeno je procesu proširenja EU i evropskoj perspektivi država Zapadnog Balkana nakon usvajanja Strategije EU za ovaj region. Predsjedavajući Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost BiH Sifet Podžić učestvovao je u radu ovog dvodnevnog skupa.

Učesnicima konferencije obratili su se predsjednica Narodne skupštine Bugarske Tsveta Karayancheva, predsjedavajuća Komisije za vanjske poslove Narodne skupštine Bugarske Dzshema Grozdanova i predsjedavajući Komiteta za vanjske poslove Evropskog parlamenta David McAllister. U uvodnim obraćanjima naglašeno je da su najviši prioriteti bugarskog predsjedavanja predan rad i podrška evropskoj perspektivi država Zapadnog Balkana.

U okviru sesije o prioritetima i strategijama evropske vanjske, sigurnosne i odbrambene politike, parlamentarima u Sofiji obratila se i visoka predstavnica EU za vanjske poslove i sigurnost Federica Mogherini.

Osim diskusije o realizaciji Strategije EU za države Zapadnog Balkana, na konferenciji se razgovaralo i o jačanju saradnje EU i NATO-a, razvoju vojnih kapaciteta EU, situaciji u zemljama regiona Crnog mora, kao i o temi pod nazivom "EU kao globalni igrač godinu dana nakon potpisivanja Rimske deklaracije".

Učesnici 13. konferencije COSAP-a pozdravili prioritete bugarskog predsjedavanja Vijećem EU

Predsjedavajući Zajedničke komisije za evropske integracije Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine Nikola Lovrinović učestvovao je na 13. konferenciji parlamentarnih komisija za evropske integracije država obuhvaćenih Procesom stabilizacije i pridruživanja Jugoistočne Evrope (COSAP), koja je 26. februara 2018. održana u Skoplju. Tokom zasjedanja, pozdravljeno je donošenje Strategije Evropske komisije o kredibilnoj evropskoj perspektivi država Zapadnog Balkana i pojačanom angažmanu Evropske unije na ispunjavanju Strategije. Naglašena je i potpuna saglasnost s procjenama sadržanim u Strategiji Evropske komisije te je, u vezi s tim, naglašeno da se Strategijom podržava politika proširenja kao dugoročni i strateški koncept u Evropi i regionu, koji treba doprinijeti zajedničkim koristima u smislu mira, sigurnosti i prosperiteta u Evropi. Pozitivnim je ocijenjen i novi pristup Strategije kao dokumenta koji postavlja obaveze, ne samo za zemlje kandidate već i za EU.

Učesnici su pozdravili prioritete bugarskog predsjedavanja Vijećem EU u prvoj polovini ove godine, posebno u dijelu koji se odnosi na perspektivu Zapadnog Balkana, kao i u dijelu koji se tiče samita šefova država i vlada EU, koji će biti održan u maju ove godine i bit će posvećen Zapadnom Balkanu.

Obraćajući se prisutnima, predsjedavajući Zajedničke komisije za evropske integracije PSBiH Nikola Lovrinović rekao je da je naša zemlja odgovorila na pitanja iz Upitnika Evropske komisije, te je izrazio nadu da će Bosna i Hercegovina u što skorije vrijeme dobiti mišljenje Evropske komisije i u 2018. godini dobiti status kandidata za punopravno članstvo u EU.

Jasno ističući prioritete i oblasti zajedničke pojačane saradnje, kao i

konkretne izazove sadržane u Strategiji, a sa kojim se Zapadni Balkan suočava, učesnici su istakli potrebu provođenja temeljnih reformi i građenja dobrosusjedskih odnosa. Kako Strategija jasno navodi da su vrata EU otvorena za daljnja pristupanja kada zemlje individualno ispune kriterije za članstvo, učesnici su pozdravili činjenicu da Evropska komisija ne mijenja svoju politiku proširenja kao procesa koji je zasnovan na ispunjavanju kriterija.

Bez efikasne kontrole budžeta nema istinske parlamentarne demokratije, poručeno je na Interparlamentarnoj konferenciji "Moć novca: budžetske nadležnosti i procedure Evropskog parlamenta"

Delegacija Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, koju su činili predsjedavajući i zamjenik predsjedavajućeg Komisije za finansije i budžet Predstavničkog doma Predrag Kožul i Salko Sokolović, te predsjedavajuća i zamjenik predsjedavajuće Komisije za finansije i budžet Doma naroda Ljilja Zovko i Sifet Podžić, učestvovala je na Interparlamentarnoj konferenciji pod nazivom "Moć novca: budžetske nadležnosti i procedure Evropskog parlamenta", koja je održana 26. februara 2018. u Skoplju.

Bez efikasne kontrole budžeta, rečeno je na konferenciji, ne može se govoriti o istinskoj parlamentarnoj demokratiji. Efikasna kontrola budžeta garantira da izvršna vlast nema preveliku moć, da se ne izdigne iznad druga dva nivoa vlasti, kao i da se ne otuđi od društva i građana, rečeno je na konferenciji. Ako budžet nije pod kontrolom, stvaraju se povoljniji uvjeti za korupciju, što ostavlja velike negativne posljedice na društvo u cjelini, poručeno je na konferenciji.

Učesnici konferencije upoznati su s procedurama donošenja budžeta u Evropskoj uniji. Uloga Evropskog parlamenta, rečeno je, posebno se ogleda u vremenskim rokovima i samom procesu donošenja budžeta EU. Veoma je važno da se od prvog koraka, odnosno od razmatranja budžeta u nadležnoj komisiji, do samog usvajanja u Evropskom parlamentu, strogo poštuju sva pravila i procedure u njegovom donošenju, naglašeno je na konferenciji te upozoreno da poštivanje pravila i procedura zna rezultirati i dugotrajnim razgovorima s ciljem postizanja kompromisnih rješenja.

Učesnici konferencije upoznali su se i s dokumentima koji su važni u procesu donošenja budžeta EU, višegodišnjim finansijskim okvirom Evropskog parlamenta, procedurama usvajanja budžeta u Evropskom parlamentu, radom komisija za budžet Evropskog parlamenta i njegovim nadležnostima, kao i s kontrolom izvršenja budžeta.

Mehanizam koordinacije u procesu evropskih integracija

Mnoge zemlje u Evropskoj uniji imaju veoma složen ustavno-pravni sistem organizacije države što doprinosi komplikovanom procesu donošenja odluka. Može se čak govoriti o raznolikosti takvih sistema koje Evropsku uniju čine veoma kompleksnom zajednicom država s asimetričnim oblicima ustavno-pravne i administrativne organizacije. Kada tome dodamo postojanje isključive nadležnosti institucija Evropske unije za pojedina pitanja, s jedne strane, te podijeljene nadležnosti s državama članicama, s druge strane, onda zaista dolazimo do jednog veoma složenog sistema upravljanja. Bez obzira na takvu složenost, Evropska unija je danas među vodećim političkim i ekonomskim silama na globalnom nivou. Razlog tome leži upravo u uspostavljenim mehanizmima koji doprinose efikasnom procesu donošenja odluka. Sistem donošenja odluka na nivou Evropske unije je veoma složen, ali postojanje adekvatnog mehanizma unutar sistema omogućava da se odluke donesene pravovremeno primjenjuju i daju željene rezultate.

Bosna i Hercegovina, kao potencijalni kandidat za članstvo u Evropskoj uniji, dužna je prilagoditi svoje institucionalne kapacitete Evropskoj uniji. Stoga su velika očekivanja od Bosne i Hercegovine da u pregovorima s Evropskom unijom i njenim zemljama članicama govori "jednim glasom". Na taj način se omogućava politički konsenzus u vezi s bitnim pitanjima unutar Bosne i Hercegovine.

Pristupanje Evropskoj uniji je dvosmjernan proces. On podrazumijeva prijenos određenog broja vlastitih nadležnosti na nivo Evropske unije, ali i preuzimanje obaveza iz članstva koje se moraju primijeniti unutar zemlje. U svakom slučaju, neophodno je postojanje političkog konsenzusa, zato što ovaj proces svakako podrazumijeva promjenu pravnog okvira u Bosni i Hercegovini. Osim "jednog glasa" na političkom nivou, taj princip treba primijeniti i na operativnom nivou. To je moguće sagledati kroz jednostavan primjer kontrole sigurnosti hrane koja se proizvodi u Bosni i Hercegovini i izvozi prema Evropskoj uniji. Svjesni činjenice složene ustavno-pravne i administrativne organizacije Bosne i Hercegovine, u kojoj postoji podjela nadležnosti između različitih nivoa vlasti (državni, entitetski, kantonalni, Brčko distrikt), lideri Evropske unije prepoznali su potrebu uspostavljanja adekvatnog mehanizma koordinacije u procesu evropskih integracija. Ovakav

mehanizam treba da služi poštovanju dva jednako važna principa; poštovanje ustavne nadležnosti različitih nivoa vlasti, kao i principa istupanja "jednim glasom". Osim toga, ovakav mehanizam koordinacije upravo odražava stečevinu upravljanja kakva postoji unutar Evropske unije.

Nakon višemjesečnih usaglašavanja na političkom i operativnom nivou, odlukom Vijeća ministara Bosne i Hercegovine iz augusta 2016. godine, uspostavljen je mehanizam koordinacije u procesu evropskih integracija u koji su uključeni svi nivoi vlasti; državni, entitetski, kantonalni i Brčko distrikt. Ovom odlukom definišu se institucionalni i operativni sistem i način ostvarivanja koordinacije institucija na svim nivoima vlasti u Bosni i Hercegovini na provođenju aktivnosti u vezi s procesom integrisanja Bosne i Hercegovine u Evropsku uniju te zajednička tijela u okviru sistema koordinacije, njihov sastav, nadležnosti i međusobni odnosi. Ovaj mehanizam je omogućio vertikalnu koordinaciju različitih nivoa vlasti, ali ujedno i podstakao uspostavljanje mehanizama horizontalne koordinacije na određenom nivou vlasti. Kako bi se uvažila potreba usaglašavanja na političkom i operativnom nivou, formirana su različita tijela, kao što su Kolegij za evropske integracije (najviše političko tijelo na nivou premijera), ministarske konferencije (političko tijelo na nivou resornih ministara), komisija za evropske integracije (nadležna ministarstva i tijela za oblast evropskih integracija) te radne grupe (nadležni organi uprave iz pojedinačnih sektora).

Uspostavljanje mehanizma koordinacije se desilo u pravi čas, u periodu kada je dostavljen Upitnik Evropske komisije Bosni i Hercegovini. Upravo prvi zadatak uspostavljene strukture za koordinaciju bio je usaglašavanje zajedničkih odgovora na pitanja iz Upitnika, a koja su velikim dijelom u nadležnosti nižih nivoa vlasti. Iako je proces pripreme odgovora na pitanja iz Upitnika u Bosni i Hercegovini tekao duže nego u drugim zemljama Zapadnog Balkana, taj proces bi bez uspostavljenog mehanizma koordinacije bio mnogo kompleksniji. Stoga se može dati zaključak da je mehanizam koordinacije u procesu evropskih integracija već proizveo svoje prve rezultate kroz pripremu odgovora na Upitnik Evropske komisije.

Mehanizam koordinacije imaće značajnu ulogu i u narednim koracima pristupanja Bosne i Hercegovine zajednici evropskih zemalja. Nakon što se postigne status kandidata i otpočinu pregovori po pojedinačnim poglavljima pravne stečevine Evropske unije, mehanizam koordinacije imaće posebnu ulogu u određivanju zajedničkog stava Bosne i Hercegovine iz oblasti koje su nadležnost nižih nivoa vlasti.

Svečanom ceremonijom okončan Twinning light projekat "Podrška administrativnim strukturama za poslove integracija u EU parlamenata u BiH"

U Parlamentarnoj skupštini BiH 15. decembra 2017. održana je svečana ceremonija obilježavanja završetka Twinning light projekta "Podrška administrativnim strukturama za poslove integracija u Evropsku uniju parlamenata u Bosni i Hercegovini" koji je finansirala EU, a zajedno s parlamentima u BiH provodila Narodna skupština Mađarske. Učesnicima ovog skupa obratili su se predsjedavajuća Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Borjana Krišto, zamjenik predsjedavajućeg Doma naroda PSBiH Safet Softić, predsjedavajuća Doma naroda Parlamenta Federacije BiH Lidija Bradara, predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Edin Mušić, predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske Nedeljko Čubrilović i predsjednik Skupštine Brčko distrikta BiH Esed Kadrić. O projektu i njegovoj implementaciji govorili su također i zamjenik predsjednika Narodne skupštine Mađarske István Jakab, zatim, u ime Delegacije EU u Bosni i Hercegovini, šef Sekcije za politička i ekonomska pitanja Jan Snajdauf, dok je rezultate Twinning light projekta prezentirao rukovodilac projekta Zoltán Horváth. Tokom izlaganja članovi rukovodstava parlamenata u BiH potvrdili su svoju opredjeljenost za jačanje uloge i efikasnosti svojih parlamenata u pretpristupnom i pristupnom procesu, te se obavezali na reviziju i implementaciju ranije usvojenih akcionih planova parlamenata u procesu evropskih integracija.

U okviru prezentacije rezultata ovog osmomjesečnog projekta s budžetom od 250 000 eura, predstavljen je i prvi broj Biltena o evropskim integracijama, koji su zajednički pripremili četiri parlamenata u BiH. Inače, izdavanje ove informativne publikacije, prve ovakve vrste kada su u pitanju institucije u BiH, temelji se na Protokolu o izdavanju zajedničkog biltena o evropskim integracijama parlamenata u BiH, koji su potpisala rukovodstva sekretarijata parlamenata u BiH u oktobru 2017. godine.

Osim toga, s ciljem jačanja uloge kantonalnih skupština u Federaciji Bosne i Hercegovine u procesu evropskih integracija, u okviru Twinning light projekta izvršena je procjena potreba u kojoj su identifikirani budući koraci za uspostavljanje ključnih struktura i postupaka koji će omogućiti kantonalnim skupštinama da izvršavaju svoje zadatke u procesu evropskih integracija. Procjenu potreba potvrdila su rukovodstva kantonalnih skupština i rukovodstvo Doma naroda FBiH na zajedničkoj konferenciji, a ona će poslužiti kao osnova za buduću finansijsku podršku kantonalnim skupštinama. Inače, u 2018. godini planiran je nastavak podrške Evropske unije parlamentima u BiH, i to kroz projekat vrijedan oko četiri miliona eura, kojim je predviđeno opremanje parlamenata IT opremom, uspostava sistema e-zakonodavstva, kao i provedba novog twinning projekta.

Održan 10. sastanak Parlamentarnog foruma za evropske integracije BiH

Predsjedavajući Predstavničkog doma Edin Mušić i predsjedavajuća Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Lidija Bradara, ujedno i predsjednici komisija za evropske integracije Parlamenta Federacije BiH, bili su domaćini 10. sastanaka Parlamentarnog foruma za evropske integracije BiH, koji je održan 11. decembra 2017. godine. Sastanku su prisustvovali predsjednici komisija/odbora za evropske integracije zakonodavnih tijela u BiH: Parlamentarne skupštine BiH, Parlamenta Federacije BiH, Narodne skupštine Republike Srpske, Skupštine Brčko distrikta BiH, zatim predsjednici skupština kantona u Federaciji BiH kao i predstavnici Direkcije za evropske integracije BiH, Delegacije EU u BiH i Twinning light projekta čiji je cilj ojačati kapacitete zakonodavnih tijela vlasti u BiH u procesu evropskih integracija. Na sastanku su razmijenjene informacije o radu parlamentarnih komisija i odbora za evropske integracije, a razgovarano je i o Informaciji o aktivnostima vezanim za proces popune Upitnika Evropske

komisije. Predstavnik skupština na nivou BiH, entiteta, Brčko distrikta kao i dijela kantona o aktuelnom trenutku u ovom procesu izvijestili su predstavnici Direkcije za evropske integracije BiH. Predsjedavajući Mušić i Bradara, upoznali su prisutne o učešću delegacije BiH na 8. konferenciji predsjednika parlamenata Zapadnog Balkana koja je održana u Mađarskoj kao i o posjeti Saboru Republike Hrvatske, s ciljem razmjene iskustava na putu k članstvu u Evropskoj uniji. Učesnici Foruma istakli su važnost ovakvih sastanaka koji podrazumijevaju kontinuiranu komunikaciju i koordinaciju zakonodavnih tijela u BiH u procesu evropskih integracija. Po završetku sastanka usvojena je i Zajednička izjava u kojoj članovi Foruma pozdravljaju održavanje konferencija/okruglih stolova o temama koje se odnose na informacije vezane za evropske procese, aktivnosti vezane za Upitnik Evropske komisije, kao i okrugle stolove koji bi se bavili sprečavanjem govora mržnje.

Šesta godišnja konferencija sekretara radnih tijela parlamenata i skupština u Bosni i Hercegovini

U organizaciji Misije OSCE-a u Bosni i Hercegovini u hotelu Termag na Jahorini održana je, 11. i 12. decembra 2017. godine, Šesta godišnja konferencija sekretara radnih tijela parlamenata i skupština u BiH, pod nazivom Jačanje rada parlamenata u integracijama putem snažnije koordinacije radnih tijela za evropske integracije i uključivanjem građanskog društva u relevantne procese.

Učesnici konferencije razgovarali su o ulozi parlamenata u informativnim i promotivnim kampanjama o evropskim integracijama i uključivanju civilnog društva u eurointegracijske procese, kao i o povećanju koordinacije komisija za evropske integracije radi podržavanja šire parlamentarne saradnje.

Tokom konferencije poseban naglasak stavljen je na pozitivno iskustvo Skupštine Crne Gore u procesu pristupanja Evropskoj uniji. U vezi s tim, istaknuta je važnost adekvatnog usavršavanja, zapošljavanja novog kadra, te uključivanje službenika u sve aktivnosti vezane za

proces evropskih integracija.

Državni službenici su posebno bili zainteresovani za pitanja strukture radnih grupa u pregovaračkom procesu, za ulogu zakonodavnog tijela u procesu usklađivanja nacionalnog zakonodavstva, odnos predstavnika nevladinog sektora i zakonodavnog tijela, te ključnih izazova u radu radnih tijela. Zajednički je ukazano na važnost podsticanja saradnje među službenicima parlamenata u regionu i jačanja koordinacije s ciljem veće inkluzivnosti, regionalne saradnje i razmjene najboljih praksi.

Sastanak Pododbora za pravdu, slobodu i sigurnost uspostavljenog SSP-om

Poslanik u Predstavničkom domu Parlamentarne skupštine BiH i predsjedavajući Komisije za odlučivanje o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH Jasmin Emrić učestvovao je, u okviru Delegacije Bosne i Hercegovine, u radu 2. sastanka Pododbora za pravdu, slobodu i sigurnost uspostavljenog SSP-om, koji je održan 30. novembra i 1. decembra 2017. u Briselu. Sastanak je omogućio konstruktivnu i plodnu raspravu o nizu pitanja, kao što su funkcioniranje pravosuđa, provedba Strategije za procesuiranje ratnih zločina, antikorupcijska politika, borba protiv organiziranog kriminala i terorizma, saradnja na provedbi zakona, sprečavanje pranja novca, pravosudna saradnja, azil i migracija, upravljanje granicom i vizna politika, te zaštita osnovnih ljudskih prava. Predstavnici vlasti iz BiH dali su pregled najnovijih događanja i budućih

planova po tim pitanjima. Evropska komisija je naglasila potrebu za kontinuiranim napretkom reformi te naročito naglasila da je konsolidiranje nezavisnosti, odgovornosti, djelotvornosti i profesionalizma u cijelom pravosuđu od ključnog značaja za jačanje vladavine prava u zemlji. U vezi s tim, Komisija je pozvala nadležne vlasti u BiH na svim nivoima, a posebno Ministarstvo pravde BiH da osiguraju djelotvornu provedbu Strategije za reformu sektora pravde. Potaknula je i Visoko sudsko i tužilačko vijeće da čim prije provede svoj akcijski plan koji uključuje preporuke Komisije koje su date u okviru nedavno provedenih stručnih ocjena (peer review). Komisija je također naglasila važnost ubrzanja napora u borbi protiv korupcije i organiziranog kriminala, posebno kada se radi o oduzimanju imovine.

Članovi kolegija oba doma PSBiH Bosić i Softić na Samitu o Zapadnom Balkanu

Zamjenik predsjedavajuće Predstavničkog doma Mladen Bosić i zamjenik predsjedavajućeg Doma naroda Safet Softić predvodili su delegaciju Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine na Samitu pod nazivom "Zapadni Balkan na raskršnici, novi izazovi, promjena dinamike" koji je održan 5. decembra 2017. u Briselu.

Učesnici Samita najviše pažnje u diskusijama posvetili su nagomilanim ekonomskim problemima, nezaposlenosti, sigurnosnim izazovima, korupciji i vladavini prava. Istaknuto je da politička nestabilnost, korupcija i nefunkcioniranje pravne države koče ekonomski razvoj, privredne aktivnosti i sprečavaju dolazak značajnijih stranih investicija u region Zapadnog Balkana.

Prema mišljenju učesnika, proces evropskih integracija je usporen, a loša ekonomska situacija i nedostatak perspektive uzrok su masovnih migracija stanovništva, posebno mladih. Zbog toga bi, kako je rečeno, u narednom periodu trebalo posvetiti više pažnje ekonomskim reformama, rješavanju nagomilanih problema, ulaganjima u infrastrukturu, zajedničkim projektima i boljoj ekonomskoj saradnji zemalja Zapadnog Balkana. Samit posvećen Zapadnom Balkanu organizirali su Fondacija Konrad Adenauer i organizacija Prijatelji Evrope.

U PSBiH održan okrugli sto o perspektivama BiH u procesu proširenja EU

Okrugli sto pod nazivom "Bosna i Hercegovina u procesu proširenja Evropske unije – odgovor na perspektivu" koji su organizirali Panevropska unija Bosne i Hercegovine i Zajednička komisija za evropske integracije PSBiH održan je 19. februara 2018. u zgradi Parlamentarne skupštine BiH. Na okruglom stolu, kojem su osim članova Zajedničke komisije za evropske integracije PSBiH, predstavnika Ministarstva vanjskih poslova BiH i Delegacije EU u BiH, prisustvovali i predstavnici diplomatskog kora, nevladinog sektora, akademske zajednice i eksperti za pitanja evropskih integracija, predstavljena je Strategija EU za Zapadni Balkan te razmotreni budući odgovori institucija BiH na evropsku perspektivu. Pozdravljajući učesnike okruglog stola, predsjedavajući Zajedničke komisije za evropske integracije PSBiH Nikola Lovrinović izrazio je optimizam da će naša zemlja, bez obzira na različite probleme i prepreke na evropskom putu, dobiti status kandidata za ulazak u EU krajem ove

ili početkom iduće godine.

Šef Delegacije i specijalni predstavnik EU u BiH Lars-Gunnar Wigemark istakao je da je usvojenom Strategijom EU za Zapadni Balkan svim zemljama ovog regiona upućena jasna poruka o evropskoj perspektivi i namjeri EU da podrži proces evropskih integracija u svim zemljama regiona te da će sve zemlje imati iste uvjete i proći isti put za ulazak u EU. O prioritetima aktuelnog bugarskog predsjedavanja EU govorila je ambasadorica Republike Bugarske u BiH Avgustina Tzvetkova, koja je najavila da će se sve aktivnosti u narednom periodu voditi do Samita EU – Zapadni Balkan, koji će se održati 17. maja u Sofiji. Prema njenim riječima, vrata EU za sve zemlje Zapadnog Balkana ostaju otvorena, a nova Strategija EU predstavlja priliku za sve lidere regiona da pokažu odgovornost i ubrzano rade na provođenju reformi i rješavanju međudržavnih i regionalnih problema.

Usvojen Strateški plan ruralnog razvoja BiH za period od 2018. do 2021. godine

Strateški plan ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine za period od 2018. do 2021. godine – okvirni dokument, usvojen je u Parlamentarnoj skupštini BiH, čime se stvaraju uslovi da domaći poljoprivredni proizvođači, putem projekata, dobiju milionska sredstva iz fondova Evropske unije. Strateški plan će osigurati široki okvir koji će voditi postepenom usklađivanju poljoprivrede i ruralnog razvoja u BiH s najboljim praksama EU. Na 56. sjednici Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH, održanoj 31. januara 2018., uz Strateški plan ruralnog razvoja BiH usvojen je i zaključak kojim se od Vijeća ministara BiH traži da do 30. juna 2018. godine izvijesti Dom o učincima i dosezima ove strategije. Također, usvojen je i zaključak kojim se Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH zadužuje da u roku od 60 dana proanalizira diskusiju na temu Strateški plan ruralnog razvoja BiH (2018. – 2021.), te informira Dom o potrebi dopune Strategije ili ponudi dopune iste.

Dom naroda Parlamentarne skupštine BiH je na 36. sjednici, održanoj 20. februara 2018., uz Strateški plan ruralnog razvoja Bosne i Hercegovine usvojio i zaključke u kojima od Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH zahtijeva da jednom godišnje izvještava Parlamentarnu skupštinu BiH o provođenju Strateškog plana. U usvojenim zaključcima Dom naroda zahtijeva od Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH i Direkcije za evropske integracije da osiguraju da se proces programiranja sredstava pomoći Evropske unije, kako u oblasti ruralnog razvoja tako i u realizaciji svih drugih strateških dokumenata na nivou BiH, realizira u okviru usaglašenog mehanizma koordinacije procesa evropskih integracija u BiH, u skladu s Odlukom o sistemu koordinacije procesa evropskih integracija u BiH, u dijelu koji se odnosi na programiranje sredstava pomoći Evropske unije u okviru procesa evropskih integracija.

Predsjedavajući Mušić i Bradara prisustvovali ceremoniji uručenja odgovora na Upitnik i zajedničkoj sjednici oba doma Parlamentarne skupštine BiH

Visoki dužnosnici Evropske unije, predsjednik Evropske komisije Jean-Claude Juncker i evropski komesar za politiku susjedstva i pregovore o proširenju Johannes Hahn, boravili su 28. februara 2018. godine u službenoj posjeti Bosni i Hercegovini uoči ceremonije predaje odgovora na Upitnik EK. Također, u okviru posjete održana je i 2. zajednička sjednica oba doma Parlamentarne skupštine BiH na kojoj se poslanicima i

delegatima obratio predsjednik EK Juncker.

Ceremoniji uručenja odgovora koje su Junckeru uručili predsjedavajući Predsjedništva BiH Dragan Čović i predsjedavajući Vijeća ministara BiH Denis Zvizdić, kao i obraćanju predsjednika EK Junckera, prisustvovali su predsjedavajući Predstavničkog doma Edin Mušić i predsjedavajuća Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Lidija Bradara.

Sastanak predsjedavajućeg Mušića s ambasadoricom Republike Slovenije u BiH

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH Edin Mušić primio je 5. decembra 2017. godine u nastupnu posjetu ambasadoricu Slovenije u Bosni i Hercegovini Zoricu Bukinac. Ambasadorica Bukinac je ponovila izraze svestrane podrške Republike Slovenije Bosni i Hercegovini u bilateralnim odnosima, suočavanju pitanja iz prošlosti i produbljivanju saradnje u budućnosti, a naročito kada je riječ o integracijama u Evropsku uniju. Predsjedavajući Mušić se zahvalio ambasadorici i Republici Sloveniji za pažnju koju posvećuju Bosni i Hercegovini. "Uloga Slovenije nam je jako važna i uvijek smo u vama osjećali prijatelja", istakao je Mušić.

Tokom izrazito prijateljskog i srdačnog razgovora, razmijenjena su mišljenja o aktuelnoj političkoj situaciji u Bosni i Hercegovini s posebnim osvrtom na Federaciju Bosne i Hercegovine. Razgovarano je i o radu Parlamenta i Izbornom zakonu BiH.

Predsjedavajuća Bradara s ambasadoricom Republike Slovenije u BiH

Predsjedavajuća Doma naroda Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine Lidija Bradara primila je 20. februara 2018. godine u nastupnu posjetu ambasadoricu Republike Slovenije u BiH Zoricu Bukinac. U prijateljskom razgovoru predsjedavajuća Bradara uputila je riječi dobrodošlice novoj ambasadorici Slovenije i zaželjela uspješan mandat te je upoznala s radom Doma naroda.

Sagovornice su potom razmijenile mišljenja o aktuelnom stanju u Federaciji BiH i Bosni i Hercegovini s posebnim naglaskom na evropski put na kojem naša zemlja u Republici Sloveniji ima zagovornika, spremnog pomoći vlastitim iskustvima na putu k članstvu u Evropsku uniju i NATO. Ambasadorica Bukinac izrazila je ovom prilikom i uvjerenje u jačanje dobre saradnje Slovenije s Federacijom BiH i Bosnom i Hercegovinom, posebno saradnje na širem ekonomskom planu.

Komisije za evropske integracije u Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine

Nakon završetka Twinning projekta "Jačanje uloge parlamenata u BiH u kontekstu evropskih integracija" implementiranog u periodu 2014. – 2016. godine kolegiji oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine blagovremeno su informisani o zadacima i ciljevima koje bi ova zakonodavna institucija trebala realizovati preduzimanjem konkretnih mjera i aktivnosti na poboljšanju i unapređenju javnih politika i administracijskih poslova, posebno u oblasti evropskih integracija.

Na političkom nivou posebno je značajna implementacija preporuke 34. Akcionog plana za Parlament Federacije Bosne i Hercegovine za unapređenje njegove uloge u kontekstu EU integracija kojom se predviđa uspostavljanje radnog tijela za pitanja usklađivanja domaćeg zakonodavstva sa EU propisima. Objavljivanjem Odluke o formiranju i izboru članova u Komisiju za evropske integracije Doma naroda u Službenim novinama Federaci-

je BiH, br. 78/15 i 13/17, formalno-pravno su uspostavljena radna tijela u oba doma Parlamenta Federacije Bosne i Hercegovine imajući, pri tom, u vidu da je Komisija za evropske integracije Predstavničkog doma formirana Zaključkom objavljenim u Službenim novinama Federacije BiH, broj 78/08. Nadležnosti ovih radnih tijela odnose se, u načelu, na razmatranje svih relevantnih pitanja koja su u vezi s evropskim integracijama i njihov odnos s organima vlasti u BiH.

Osim toga, članovi komisija za evropske integracije oba doma Parlamenta Federacije BiH su, istovremeno, i članovi Parlamentarnog foruma za evropske integracije koji predstavlja koordinirajuće tijelo zakonodavnih organa u Bosni i Hercegovini u procesu integriranja u Evropsku uniju s ciljem harmonizovanja i koordiniranja procesa usklađivanja zakonodavstva BiH s pravnom stečevinom Evropske unije.

Stručne službe oba doma Parlamenta Federacije BiH revidirale Akcioni plan

U okviru Twinning light projekta "Podrška administrativnim strukturama za poslove integracija u EU parlamenata u Bosni i Hercegovini", stručne službe oba doma Parlamenta Federacije BiH, održale su nekoliko sastanaka tokom decembra sa dr. Csillom Schalbert, ekspertom projekta radi revidiranja Akcionog plana za Parlament Federacije BiH za unapređenje njegove uloge u kontekstu integracija u EU.

Inače, akcioni planovi su rezultat prvog Twinning projekta Jačanje uloge parlamenata u BiH u kontekstu integracija u EU koji je implementiran u periodu između 2014. i 2016. godine, a koje su usvojila nadležna politička tijela sva četiri parlamenta korisnika projekta. Akcioni plan za Parlament Federacije BiH sadrži 283 projektne preporuke koje služe kao hodogram za usmjeravanje i unapređivanje aktivnosti ovog zakonodavnog tijela u procesu integracija u Evropsku uniju.

Okrugli sto Odbora za evropske integracije u Foči: U dijalogu s mladima protiv govora mržnje

Odbor za evropske integracije i regionalnu saradnju Narodne skupštine Republike Srpske, u saradnji s Misijom OSCE-a u BiH, organizovao je u decembru u Foči okrugli sto pod nazivom "Dijalog Odbora za evropske integracije i regionalnu saradnju i mladih na putu ka Evropskoj uniji". Osim parlamentaraca iz Narodne skupštine Republike Srpske i Parlamen-

ta Federacije Bosne i Hercegovine, okruglom stolu su prisustvovali i premijer i sekretar Vlade Bosansko-podrinjskog kantona, načelnici općina i predsjednici skupština općina Foča i Rogatica, zatim predstavnici vjerskih zajednica, udruženja logoraša te omladinskih organizacija civilnog društva iz Foče, Višegrada i Goražda. Na skupu je naglašena važnost obrazovnih institucija i porodice, uz mobilizovanje mladih, u podizanju svijesti i prevenciji incidenata motivisanih mržnjom.

Učesnici skupa pozvali su medije da se bore protiv govora mržnje i da edukuju javnost o definiciji i primjerima govora mržnje te da naglašavaju pozitivne primjere saradnje između predstavnika Republike Srpske i Federacije BiH. Istaknuto je da je neophodno podržati rad mreža civilnog društva/koalicija za borbu protiv mržnje, kao i mreže javnih institucija koje rade u ovoj oblasti.

Na skupu je zaključeno da je potrebna konzistentna primjena relevantnih zakona i uvođenje sankcija protiv govora mržnje, naročito govora mržnje na internetu.

"Posebnu pažnju treba posvetiti govoru mržnje koji poziva na nasilje", jedan je od zaključaka skupa. Kada je riječ o pozitivnim primjerima, zaključeno je, potrebno je posebno naglasiti pozitivne primjere međuetničke saradnje.

Predavanje o ulozi Odbora na putu ka EU

Predsjednik Odbora za evropske integracije i regionalnu saradnju Narodne skupštine Republike Srpske Branislav Borenović održao je prezentaciju o radu Odbora učenicima srednjih škola iz nekoliko gradova Republike Srpske.

Borenović je govorio o radu i ulozi Odbora u procesu evropskih integracija, posebno nakon donošenja izmjena Poslovnika o radu Narodne skupštine Republike Srpske 2011. godine kojim je put evropskih integracija dobio ogroman i opredjeljujući parlamentarni značaj.

On je obrazlagao procedure u vezi s usklađivanjem domaćeg zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije, s posebnim osvrtom na ulogu koju u tom procesu ima Odbor.

Sastanci predsjednika Čubrilovića s ambasadorima o evropskim integracijama Narodna skupština čvrsto opredijeljena za reforme i evropski put

Predsjednik Narodne skupštine Republike Srpske Nedeljko Čubrilović u proteklom periodu održao je u Banjoj Luci niz sastanaka s ambasadorima i diplomatskim predstavnicima zemalja članica Evropske unije, Sjedinjenih Američkih Država, Rusije i Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske na kojima je, između ostalog, bilo riječi o neophodnosti ubrzanja evropskog puta zemlje.

Predsjednik Čubrilović, u razgovoru s ambasadoricom SAD u Bosni i Hercegovini Maureen Cormack, izrazio je opredijeljenost najviših institucija Republike Srpske za evropske integracije. Naglasio je da Narodna skupština značajno doprinosi u donošenju i sprovođenju reformskih zakona koji imaju cilj usklađivanje s pravnim nasljeđem Evropske unije i stvaranju uslova za bolji život građana.

Tokom susreta s ambasadorom Ruske Federacije u Bosni i Hercegovini Petrom Ivancovim, predsjednik Čubrilović je istakao da je Narodna skupština opredijeljena za poštivanje Dejtonskog mirovnog sporazuma i da donosi reformske zakone, s ciljem stvaranja povoljnijeg ambijenta za razvoj Republike Srpske i napredak na putu evropskih integracija.

Na sastanku s ambasadorom Ujedinjenog Kraljevstva Velike Britanije i Sjeverne Irske u Bosni i Hercegovini Edvardom Fergusonom, Čubrilović je istakao da je Narodna skupština pokazala jasnu opredijeljenost i odlučnost za donošenje reformskih zakona koji su neophodni na putu evropskih integracija.

Taj stav predsjednik Čubrilović je ponovio i u razgovoru s ambasadoricom Republike Slovenije u Bosni i Hercegovini Zoricom Bukinac, kao i tokom susreta s generalnim konzulom Republike Hrvatske u Banjoj Luci Zlatkom Kramarićem.

Skupština usvojila revidirani Akcioni plan za unapređenje uloge u procesu integracija

Na 23. sjednici Skupštine Brčko distrikta BiH 17. januara 2018. godine poslanici su razmatrali i usvojili revidirani Akcioni plan Skupštine Brčko distrikta BiH za unapređivanje njene uloge u procesu evropskih integracija. Revizija Akcionog plana koji je usvojen u januaru 2016. godine odnosila se na utvrđivanje novih rokova realizacije preporuka koje nisu implementirane u prethodnom periodu. Akcionim planom unapređivanja uloge Skupštine Brčko distrikta BiH u procesu EU integracija definisano je 276 preporuka koje treba sprovesti na političkom i administrativnom nivou.

Obrazlažući razloge i potrebu revizije Akcionog plana Jovo Galić, šef Stručne službe Skupštine rekao je da je u proteklom periodu realizovan ograničen broj preporuka i da je kao novi rok implementacije preporuka koje nisu sprovedene utvrđen novembar 2018. godine.

Usvajajući revidirani Akcioni plan Skupština je izrazila svoju opredijeljenost da intenzivira realizaciju preporuka. Očekuje se da će tome doprinijeti i konačno uspostavljanje EU jedinice u Skupštini Brčko distrikta BiH za koju su stvoreni formalno-pravni i finansijski preduslovi i preostalo je da se sprovede procedura zapošljavanja stručnog savjetnika za evropske integracije.

Komisija za evropske integracije razmatrala projekte finansirane donatorskim i kreditnim sredstvima

Komisija za evropske integracije Skupštine Brčko distrikta BiH održala je krajem februara 2018. godine sjednicu kojoj su prisustvovali šefovi odjeljenja Vlade Brčko distrikta BiH radi razmatranja liste projekata koji se finansiraju iz kreditnih i donatorskih sredstava, kao i stepena realizacije mjera Reformske agende.

“Cilj nam je bio da vidimo status projekata koje smo započeli, kakva je

dinamika njihove realizacije, kao i da se opredijelimo hoćemo li u većoj mjeri koristiti pogodnosti koje kroz različite projekte nudi međunarodna zajednica, a koje susjedne zemlje uveliko koriste”, rekao je Uroš Vojnović, predsjedavajući Komisije. Ocijenjeno je da već odobrena i raspoloživa sredstva treba koristiti efikasnije i da Brčko distrikt BiH može obezbijediti mnogo više kvalitetnih kreditnih i bespovratnih sredstava.

Što se tiče stepena realizacije mjera iz Reformske agende konstatovano je da u proteklom periodu nije postignut značajan napredak jer je od 60 mjera realizovano samo devet, oko 40 mjera je u toku, a 13 nije ni započeto.

“Republika Srpska i Federacija BiH su na preko 60 posto realizacije tih mjera, a mi smo tek na 14,5 posto”, rekao je Vojnović, podsjećajući na odgovornost i obavezu koju je Brčko distrikt BiH preuzeo usvajanjem i potpisivanjem ovog strateškog dokumenta s jasnim opredjeljenjem za put BiH u EU.

Komisija za evropske integracije obaviti će ubrzo još jednu raspravu o ovoj temi a potom će tražiti da se o ovim pitanjima raspravlja i na zasjedanju Skupštine Brčko distrikta BiH.

Skupštini prezentovan Regionalni program za integrisani razvoj koridora rijeka Save i Drine

Poslanicama Skupštine Brčko distrikta BiH 28. februara 2018. godine prezentovan je Regionalni program za integrisani razvoj koridora rijeka Save i Drine koji je pokrenula Svjetska banka s ciljem jačanja regionalne ekonomske integracije na Zapadnom Balkanu. Program obuhvata pet zemalja Sloveniju, Hrvatsku, Srbiju, Crnu Goru i BiH. Osim jačanja sistema planiranja i razvoja sliva rijeke Save i poboljšanja njenog plovnog puta ostavljena je mogućnost da kroz određene oblasti i prioritete ovih pet država kandiduje projekte iz oblasti: monitoringa i upravljanja poplavama i odbranama od poplava, zaštite životne sredine, prilagođavanja klimatskim promjenama i ekološke revitalizacije, razvoja održivog riječnog turizma, transporta i poljoprivrede. Tokom izlaganja pred poslanicima Skupštine, Zora Radojević, koordinatorica projekta Svjetske banke u Kancelariji gradonačelnika Brčko distrikta BiH, rekla je da su navedenih pet država Zapadnog Balkana evidentirane kao zemlje koje su ograničeno koristile sredstva EU, tako da će Program težiti unapređenju finansijskih i administrativnih kapaciteta za korištenje ovih resursa. Saradnja EU s multilateralnim agencijama za finansiranje, poput Svjetske banke, obezbijedila bi pripremu investicionih prijedloga zajedno s pouzdanim finansiranjem.

Poslanicama je predočena lista projekata koje su predložila odjeljenja i institucije Brčko distrikta BiH.

“U oblasti odbrane od poplava predviđeno je osam potprojekata za čišćenje i regulaciju riječnih korita. Što se tiče transporta, predviđeni su projekti izgradnje aerodroma za male letjelice, mosta i marine na Savi, kao i autobuske stanice. U oblasti komunalne infrastrukture ponuđeni su projekti sanacije i zatvaranja deponije, prikupljanje plutajućeg otpada rijekom Savom. Predviđena su i dva strateška dokumenta u

okviru tehničke podrške, a to su koncept vodosnabdijevanja i kanalsanja na čitavoj teritoriji Brčko distrikta BiH, kao i studija za navodnjavanje na području Distrikta”, rekla je Radojevićeva.

Poslanici su pozdravili ovaj program i ocijenili ga kao dobru priliku.

“Smatram da je dobro da smo upoznati s ovim programom i da bi, ukoliko obezbijedimo učešće naših projekata, mogli riješiti brojne probleme koje imaju građani Distrikta”, rekao je Uroš Vojnović, poslanik u Skupštini i predsjedavajući Komisije za evropske integracije.

Razgovori predstavnika vlasti Brčko distrikta BiH i Misije Svjetske banke u BiH zakazani su za 9. mart 2018. godine kada će se razmatrati konkretni projekti koje će Brčko distrikt BiH kandidovati u okviru Regionalnog programa za integrisani razvoj koridora rijeka Save i Drine.

Najava događaja u vezi s EU u narednom tromjesečju

18. - 19. mart 2018., Sofija	Parlament Republike Bugarske u saradnji s Europolom i Evropskim parlamentom organizira Drugi sastanak parlamentarne grupe za nadzor rada Europolu. Na sastanku, koji je dio parlamentarne dimenzije bugarskog predsjedavanja Vijećem EU, učestvovat će predsjedavajući Zajedničke komisije za odbranu i sigurnost Parlamentarne skupštine BiH Sifet Podžić.
27. mart 2018., Bihać	Okrugli sto u vezi s otvorenim pitanjima Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju (SSP) o temi <i>Energetska efikasnost</i> , u organizaciji Zajedničke komisije za evropske integracije Parlamentarne skupštine BiH.
April 2018., Banja Luka	11. sastanak Parlamentarnog foruma za evropske integracije BiH.
17. maj 2018., Sofija	Sastanak šefova država i vlada Evropske unije sa šefovima država ili vlada zemalja Zapadnog Balkana
17.-19. juni 2018., Sofija	59. plenarni sastanak COSAC-a – Konferencija parlamentarnih odbora za poslove Unije parlamenata EU, okuplja delegacije parlamenata zemalja članica EU i posmatrače iz partnerskih zemalja Evropske unije, a razgovara se o pitanjima iz evropske agende.

Leksikon termina EU

BIRO ZA RAZMJENU INFORMACIJA O TEHNIČKOJ POMOĆI (TAIEX)

Osnovan 1995. godine kao odgovor na prijedlog sadržan u Bijeloj knjizi, ovaj instrument Evropske komisije prvobitno je imao za cilj da pomogne i informiše zemlje Srednje i Istočne Evrope o zakonodavstvu jedinstvenog tržišta EU, da bi od 1997. godine njime bile obuhvaćene sve države kandidati i sve pravne stečevine zajednice. TAIEX ima ključnu ulogu u procesu pružanja kratkoročne tehničke pomoći novim državama članicama i zemljama u procesu pristupanja Evropskoj uniji u oblastima preuzimanja zakonodavstva Evropske unije i njegovog prevođenja u domaći pravni sistem. U Bosni i Hercegovini TAIEX mogu koristiti članovi parlamenata i državni službenici zaposleni u parlamentima u BiH, državni službenici i zaposlenici u javnoj upravi na nivou države, entiteta i Brčko distrikta; pravosudni organi i agencije za sprovođenje zakona i predstavnici profesionalnih i privrednih udruženja koja zastupaju društvene partnere, predstavnici sindikalnih organizacija i udruženja poslodavaca. Pomoć u okviru TAIEX-a se pruža putem organizovanja radionica za veće grupe zemalja korisnika po poglavljima *acquisa*; boravka stručnjaka isključivo iz neke od zemalja članica EU u pogledu davanja savjeta o preuzimanju određenog dijela pravnih akata EU u nacionalno zakonodavstvo i studijskih posjeta u trajanju od maksimalno pet dana u cilju sticanja prakse u vezi s konkretnom primjenom nekog propisa EU.

INSTRUMENTI ZA USKLAĐIVANJE S PRAVNOM STEČEVINOM EU

Odlukom o postupku usklađivanja zakonodavstva Bosne i Hercegovine s pravnom stečevinom Evropske unije (Službeni glasnik BiH, br. 75/16 i 02/18) utvrđena je i obaveza izrade instrumenata za usklađivanje zakonodavstva BiH s pravnim propisima EU. Dva ključna instrumenta kojim su osigurani preduслови za pravilno usklađivanja pravne stečevine EU s domaćim zakonodavstvom su Tabela usklađenosti i Izjava o usklađenosti. Tabela usklađenosti predstavlja tabelarni prikaz podudarnosti odredbi nacrtā/prijedloga pravnih propisa sa sekundarnim izvorima prava EU, a Izjava o usklađenosti predstavlja tabelarni prikaz, koji osim podataka o usklađenosti pravnog propisa s izvorima prava u EU, sadrži i potpis i pečat rukovodioca organa uprave kao obrađivača propisa kojim se potvrđuje tačnost navoda u izjavi o usklađenosti.

IZVORI PRAVA EVROPSKE UNIJE

Pravo Evropske unije čini skup propisa koji se dijeli u dvije grupe: primarnu i sekundarnu. Primarne izvore stvaraju države članice EU prilikom uređivanja međusobnih odnosa i sama EU zaključivanjem sporazuma s trećim državama i međunarodnim organizacijama. U primarne izvore ubrajamo osnivačke ugovore kojim su uređena pitanja nastanka i rada Unije; opće pravne principe, zajedničke za sve pravne poretke država članica, koji se koriste u popunjavanju pravnih praznina i utvrđivanja pravnog značenja nejasnih odredbi pozitivnog prava EU i međunarodne sporazume EU. Sekundarni izvori prava EU dijele se na obavezujuće i neobavezujuće sekundarne pravne akte. U obavezujuće sekundarne pravne akte ubrajamo: regulative koje se neposredno primjenjuju na teritoriji države članice, obavezujuće su u cjelini i odnose se na sve subjekte od organa država članica sve do fizičkih i pravnih lica; direktive koje su obavezujuće samo za države članice u pogledu ispunjenja određenog cilja, roka njegovog ispunjenja i rezultata koji trebaju biti postignuti uz zadržavanje specifičnosti pravnih sistema država članica i odluke kao pojedinačne administrativne akte kojim se obavezuju samo one države članice, fizička i pravna lica kojima su upućene. Najznačajniji neobavezujući pravni akti su preporuke i mišljenja koji predstavljaju korisne upute i smjernice u pogledu regulisanja određenih pitanja. Također, važan i nezaobilazan izvor prava EU predstavljaju i presude Suda pravde EU koje pomažu u određivanju djelokruga i načina primjene pravnih propisa EU, kao i vršenju nadzora nad primjenom komunitarnog prava EU i preciznijem definisanju njegovih pojedinih aspekata.

PEER-REVIEW MISSION (MISIJE PROCJENE STANJA)

Misije procjene stanja (*peer-review mission*) organizuje Evropska komisija pod pokroviteljstvom TAIEX-a kako bi analizirala stanje u državi u vezi s razvojem i primjenom zakonodavstva i razvojem institucija u kontekstu priprema za članstvo u EU u određenoj oblasti, najčešće u okviru političkog kriterija. Evropska komisija organizuje ove misije nakon podnošenja zahtjeva za članstvo, s ciljem identifikacije nedostataka koje bi trebalo otkloniti do ulaska u novu fazu procesa evropskih integracija, tj. pregovora o pristupanju te poslije u toku pregovora. Uz ovo nalazi službenika Evropske komisije su jedan od izvora informacija za pripremu mišljenja o zahtjevu za članstvo. Misije se organiziraju i u kasnijim fazama procesa pristupanja i moguće su sve do stupanja u članstvo EU.

